

UNRRA Team 191

DIENOS ŽINIOS

1946 rugpjūčio 20

Glasenbach, 1946 rugpjūčio 20

ASTRIAUSI KONFERENCIJOS DEBATAI

/Šeštadienio pranešimas/

Nors debatuose dėl Austrijos pakvietimo nekalbėjo nei vienas iš Keturių Didžiųjų užsienio reikalų ministrų, tačiau tie debatai buvo vieni iš aštriausių.

Britų valstybės sekretorius Hector Mac Neil ta pasiūlyma, iškėlė paaiškindamas, kad Austrija yra, sudarant sutartį su Italija, tiesiogiai suinteresuota dėl Pietų Turolio. Konferencija yra nutarusi pakviesti net tokias tautas, kaip kad Egiptą, Kubą, kurios, galima sakyti, ~~kur~~ visai nėra suinteresuotos konferencija. Įrodinėjimas, kad Austrija nėra UNO narys, nėra tvirtas, nes ir pakviestoji Albanija yra panašioje padėtyje. Būtu neteisinga į Austriją mažiau atsizvelgti, negu į buvusias priešų šalis.

Višinskis atakuoja Austriją.

Austrijos pakvietimui griežtai pasipriešino Višinskis: "Kuo vadovaudamasi, Austrija reikalauja Italijai priklausantių sričių. Ar ši konferencija turi tik spręsti reikalavimus, kuriuos kelia viena buvusi priešų šalis kitai? Musu atsekymas: Nei Austrija liko iki galo ištikimiausias Vokietijos sąjungininkas ir negali atsikratyti atsakingsumo už tai, kad ilgai dalyvavo kare. Austrija nepajudino nei piršto padėti sąjungininkams ir šiandien dėl to turi atgailauti. Austriams buvo pakankamai dažnai pasiūlyta atsiskirti nuo Vokietijos, bet ji to pasiūlymo niekuomet nuosirdžiai nepasveikino." ~~Mr. Mac~~

"Mac Neil stengėsi Austriją ginti. Gali būti, kad Didz. ~~Mr~~ Britanijai yra daug dalykų žinoma, kas kitiems liko nežinoma. Tie ~~kiti~~ klausimai, tačiau, neturi būti iškelti, nes jie tik sureizgytų debatus ir užtestu mūsų darbą. Aš atmetu Austrijos prašymą pabrėžtinai ir galutinai," baigė Višinskis.

JAV atstovas pareiškė, kad JAV ir toliau pagal Maskvos paaiškinimus Austriją laiko pirma nacizmo auka.

Kanados, Didz. Britanijos ir Prancūzijos atstovai palaikė Mac Neil ir JAV atstovo nuomonę. Jugoslavai pasisakė prieš. JAV atstovas pasiūlė balsuoti.

Per balsavimą 15 balsų prieš 6 buvo britų pasiūlymas priimtas ir nutarta Austriją pakviesti dalyvauti konferencijoje, kad išdestytų savo pozicijas sutarties su Italija klausimu.

x x x x x

- 2 -

Rami diena Paryžiuje.

Paryžius. Po šeštadienio ginčų, vakar diena praėjo gan ramiai. Ryte, posėdžiavo ūkio komisija Italijos klausimais ir politinė komisija Bulgarijos ir Vengrijos klausimais. Dienos begyje suširinko ūkio komisijos Rumunijai, Bulgarijai ir Vengrijai ir Suomijai. Toliau posėdžiavo militarinė komisija, kuri svarstė visus penkis taikos sutarčių pasiūlymus.

Politinės komisijos Suomijai posėdyje JAV delegatai ne dalyvavo. Sovietai aiškina, kad JAV neturi balsavimo teisės, nes ji niekuomet su Suomija nebuvo karo padėtyje. Tą patį sovietai pareiškia ir apie Prancūziją, nors Prancūzija ir dalyvavo priespietiniame posėdyje, tačiau nedalyvavo balsavime.

SLAPTA KONFERENCIJA DĖL DARDANELŲ

Paryžius. - Dardanelų klausimas turi itakos Paryžiaus taikos sutarčių pasitarimuose. Turkija pranešė JAV vyriausybei, kad ji visomis priemonėmis priešinsis kiekvienam sovietų bandymui ginklu pristoti Turkijai bendrą jūros sąsiejų gynimo planą. Vakare dėl turkų notos ivyko slapta konferencija tarp užsienio reikalų ministrų, Evino ir Byrnes.

Amerikiečių politikai pareikia: JAV kiekvienu atveju parems turkų vyriausybę, kai siūlės sovietų pasiūlymą, tertis tik su Turkija.

Turkijos vyriausybės griežta laikysena pasisakinama trimis priežastimis: Pirmą - Turkija vis laiko mobilizuota gerai apginkluota 100.000 vyrų kariuomene. Antra - dar neseniai turkų inžinieriai išplėtė gerai išdėstyta aerodromų tinklą. Trečia - i Vidurinio jūra iplaukė amerikiečių laivyno vienetas, tarp kurių ir lėktuvnės "Roosevelt", lydimas kreiserių ir naikintojų.

- - - - -

Pagal patikimas informacijas, turkai atsakydami savo notoje primins Montreux ir nurodys sovietų reikalavimą n tinkamumą ir ju nora iš tarptautinės sutarties padaryti tarpvalstybinę. Ankara griežtai atstems Turkijai pristatą kaltinimą, kad esą ji per Dardanelus karo metu yra pralaidusi 18 laivų.

SOVIETAI PASILIEKA APSIGINKLAVĘ

Maskva. - Per Maskvos radiją paskelbtas "askros atsisaukimas, kuriame jį išsąjėjamai pabrėžia, kad sovietai tolimesniame taikingo, socialistinio atstatymo issivystymo darbe negali ne minutei pamiršti tarptautinio reakcinio fronto, kuris planuoja naują karą. Milijonai darbininkų visame pasaulyje stebi galia sovietų šalies, kuri sekmingai priešinsis tarptautinės reakcijos bandymams sukurstyti naują karą. Todėl būtinai reikalinga po taikos sudarymo visą laiką budėti, norint apseugoti sovietų krastą sovietų kariuomene. Sovietai nevens ir isitempti bestiprinant savo ginkluotas pajėgas.

- 3 -

BRITU NOTA JUGOSLAVIJAI

Londonas. - Britų vyriausybė iteikė Jugoslavijai nota dėl susirėmimų tarp sąjungininkų ir Jugoslavijos dalinių Vencijos Giulia. Notoje tarp kitko sakoma: "Jau 13 liepos buvo apsaudytas sąjungininkų patrulis, kuris tyrė, ar nėra jugoslavų sąjungininkų plot. Į ugnį buvo atsakyta. Sąjungininkų daliniai niekuomet nėra peržengę Morgano linijos ir jugoslavų valdomos sritis.

Notoje apgailestaujama dviejų jugoslavų karių mirtis; tačiau pabrėžiama, kad sąjungininkų kariai sauda tik savo gindami.

DIPLOMATINIAI IVYKIŲ AIŠKINIMAI

Londonas. - Amerikos pasiuntinys Belgrade Patterson dėl amerikiečių transporto lėktuvo rugpiūčio 9 d. prievarta prie Laibacho nusileidusio pranešė:

Lėktuvas skrido iš Vichos į Roma ir, esant blogam orui, paklydo.

Viršum Laibacho pasirodė du jugoslavų naikintuvai ir apsaudo amerikiečių lėktuvą, priverdami jį nusileisti. Lėktuvo igulė ir keliaivai, iš kurių vienos sunkiai sužeistas, buvo suimti. Amerikos pasiuntinys tą įvykį pavadino "blogos valios ir nedovanotinu", nes negalima pulti draugingos tautos paklydusio lėktuvo.

PALESTINOS RIMTIS PALAIKOMA GINKLU

Jeruzalė. Šiandien Jeruzalės telefono centrinė buvo duotas šis savaitės desimtas iš eilės tyčia aliarmas. Buvo paskambinta į centrą, kad valdininkai išsiskirstytų, nes kiekvienu metu pastatos gali būti išsprogdintos.

Didžioji Jeruzalės miesto dalis aptverta spigliuotomis vielomis. Britų daliniai šien dien kontroliavo visus vežimus, išsiskodami ginklu ir visi praeiviai turėjo parodyti savo asmens liudijimus. Jeruzalėje ir kituose miestuose pasidare ramu tik pavertojus kariniams daliniams griežtas priemonės.

Zydu sloptas siūstuvus ragina sukilti, bet atrodo, kad bet koks bandymas nepasiseks. Visi aukštašni britų karininkai yra saugojami nuo kraštutinių pasikėsinių.

Iš Famagosta Kipre pranešama, kad iš vieno lagerio pabėgo 1300 ten internuotų nelegaliai atvykusių zydu. Karininkams ir policijai pasisekė juos grąžinti atgal. Į Famagostą atvežta dar 784 nelegalių imigrantų zydu.

Išairo pranešama, kad arabų ligos valstybės sutinka dalyvauti pasiterimuose dėl palestinios Londone, bet su sąlyga, kad tuose pasiterimuose nebūtų zydu. Arabų valstybės atmeta britų planą, pagal kurį numetoma padalinti Palestina.

NAUJI LĖKTUVAI IR NAUJOS BOMBOS

Maskva. - Vakar švęstoje Maskvoj aviacijos šventėje pabaigoje buvo demonstruojami lėktuvai, raketos varomi. Projektus pagamino ir lėktuvus pastatė sovietų konstruktoriai.

Vashingtonas. - Aviacijos ministerija dabar praneša apie pries, kuri laiką atliktus bombardavimo pretimus, kurių rezultatai iki šiol buvo laikomi paslaptimi. Buvo bombarduojami sunkūs voikičių betoniniai sutvirtinimai prie Farge netoli Remeno. Bombardavimui paverčtos naujos konstrukcijos britų ir amerikiečių bombos, pramušončios kad ir storiasias plieno ar gelžbetono lubas. Bomba galinti būti papildomai raketos varoma, pirmiau išminga ir bombarduoja objektą, o tik paskui sprogs. Todėl organizacijos pastatyta sleptuvė, kuri buvo su viršum 10 metrų storumo gelžbetoninėmis lubomis ir kuri buvo laikoma, be jokios abejonės, saugi nuo bombų, vienai bombai pateikius, buvo visiškai sugriauta.

KALKUTOJE VĖL RAMU

Po 3 dienų kovų gėtvėse 3000 žuvusiųjų.

Kalkuta. - Trečią kovos dieną tarp Indų ir musulmonų britų policijai ir kariniams daliniams pasisekė atstatyti mėsos išoriniai tvarkai. Bet kongreso partijos (indų) ir musulmonų ligos sluoksniuose vyrauja beimė, kad kiekvieną momentu kovos gali iš naujo prasidėti.

Indų spauda rašo, kad kovose žuvo lygiai 3000 vyrų, moterų ir vaikų ir kad apie 5000 asmenų yra sunkiai sužeisti.

T r u m p a i

Londonas. - Britų vyriausybė tariasi su dominijomis ir pietų Amerikos valstybėmis, kaip ten apgyvendinti Anderso armijos kareivius. Argentina nori priimti 20.000 lenkų, Brazilija 200.000 ir Kanada 4000.

Nankingas. - Kinų komunistų 200.000 vyrų stiprumo armija pradėjo naują ofensyvą 250 km. ilgio frontu. Jie užėmė svarbius prekybos centrus šiaurės Kiangsu provincijoje ir Dunchai geležinkelį.

Sofija. - Bulgarijos karininkų korpo valymas baigtas. Iš tarnybos atleista 1000 karininkų, kurių tarpe yra virš 100 pulkininkų, kaip priešdemokratiškai nusistatusių.

Jeruzalė. - Haifos uoste viename laive kilo smarkios kautynės tarp policijos ir 1400 nelegalių imigrantų žydų, kurie priešinosi iškymui vykti į kitus laivus, turėjusius juos nugabenti į Kiprą. Žydai priešinosi 20 valandų ir tik panaudojus asarines dujas, buvo galima juos priversti sūlipti į tarnsporto laivus.

Dienraštis leidžia Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Ats. Red. Šaltenis.
